

Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie

Tussenoverlegcomité TOC ECO nr. 102

Notulen van de (skype-)vergadering van 30 juli 2020 - ONTWERP

1. Agenda

1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 12 juni 2020
2. EWOW
3. Varia

2. Aanwezig

Voorzitter

R. Massant, voorzitter a.i. van het Directiecomité

Voor de overheid

D. Vervenne, directeur Personeel en Organisatie

S. Forster, directeur ICT

C. De Pauw, adviseur-generaal Communicatie

N. Mahieu, directeur-generaal a.i. Energie

D. Kinet, directeur-generaal KMO-beleid

Technici

P. Hulin, preventieadviseur, IDPBW

L. Frix, technisch deskundige, Personeel en Organisatie

M. Lenaerts, wnd. adviseur, Budget en Beheerscontrole

Voor de vakorganisaties

J.M. Delfosse, ACV Openbare diensten

F. Brasseur, ACV Openbare diensten

J. Lescrauwaet, ACV Openbare diensten

G. Dekoster, ACOD Amio

F. Renard, ACOD Amio

M. De Vos, VSOA

B. Eeman, VSOA

E. Baudhuin, VSOA

Secretariaat

C. Denis, adviseur-generaal, Stafdienst Personeel en Organisatie

Verhinderd

S. Waterbley, directeur-generaal Economische Reglementering

R. Schrooten, directeur-generaal Economische Analyses en Internationale Economie

C. Van der Cruyssen, directeur-generaal a.i. Kwaliteit en Veiligheid

W. Van Poucke, directeur-generaal Economische Inspectie

N. Waeyaert, directeur-generaal Statistiek – Statistics Belgium

H. De Leeuw, ACV Openbare diensten

T. Six, ACOD Amio

F. Devleeschouwer, VSOA

3. Behandelde punten

De voorzitter heet iedereen welkom.

1. Goedkeuring van de notulen van de vergadering van 12 juni 2020

Het secretariaat heeft opmerkingen van de heer Brasseur en de heer Baudhuin ontvangen.

Op pag. 2, na " In deze crisisperiode is het belangrijk om de medische dienst te versterken.", vraagt de heer Brasseur om het volgende toe te voegen: "De ACV-OD-delegatie stelt daarom voor een arts en twee extra verpleegkundigen in Brussel aan te werven."

Op pag. 3, na "Bij de implementatie van Ewow moet rekening worden gehouden met de lessen die uit de coronaviruscrisis zijn getrokken, en niet alleen op het vlak van telewerk. De getroffen gezondheidsmaatregelen moeten worden opgenomen in de huishoudelijke reglementen van de gebouwen.", vraagt de heer Brasseur om het volgende toe te voegen: "De heer Brasseur vraagt ook naar de stand van zaken en het tijdschema van het EWOW-project."

Op pag. 4 vraagt de heer Baudhuin om "De heer Baudhuin is van mening dat het bedrag van sommige steunverlening moet worden verhoogd." te vervangen door "De heer Baudhuin vraagt om overleg met het oog op een herziening - actualisering van het reglement van de hulpverlening, waarbij wordt voorzien in geïndexeerde of verhoogde steun en nieuwe steun."

Op pag. 4 vraagt de heer Brasseur om "De heren Renard en Brasseur zijn voorstander van een objectieve meting van de arbeidstijd." te vervangen door "De heren Renard en Brasseur zijn het niet eens met de heropening van dit debat en herinneren aan het standpunt van hun respectieve vakbond om de prikklok en de objectieve meting van de arbeidstijd te handhaven." De heer Baudhuin gaat niet akkoord met die wijziging, die niet overeenkomt met wat er tijdens de vergadering is gezegd. Het

secretariaat schaaft zich achter het standpunt van de heer Baudhuin. De voorzitter besluit daarom de vraag tot wijziging niet te aanvaarden.

Op pag. 5, na "Volgens de heer Brasseur maken een aantal verplichte vragen het mogelijk om de respondent te identificeren.", vraagt de heer Brasseur om het volgende toe te voegen: "Hij heeft ook bedenkingen bij bepaalde vragen, die niet zijn afgestemd op het doel van de enquête. Tot slot benadrukt hij het gebrek aan duidelijkheid over het gebruik van de enquêteresultaten: welke aanvullende diensten/prestaties zullen op basis van die resultaten aan de personeelsleden worden aangeboden?"

Na die wijzigingen worden de notulen goedgekeurd.

Voor het overige stelt het ACV-OD voor om de volgende instructie toe te voegen aan de beschermende maatregelen die de medewerkers van de FOD moeten nemen (in de inleiding van de "Praktische gids...", op pag. 4) (Opm: Die aanbeveling is een van de aanvullende richtlijnen op Omzendbrief nr. 680 van 1 maart 2020 betreffende richtlijnen ter voorbereiding op de uitbraak van een pandemie (coronavirus COVID-19) voor het personeel van de diensten van het federaal administratief openbaar ambt): "Kom niet naar het werk als je onder hetzelfde dak woont als iemand die besmet is met het coronavirus."

2. EWOW

De voorzitter herinnert eraan dat de Ministerraad in juli 2018 de door de Regie der Gebouwen voorgestelde nieuwe bezettingsnormen goedkeurde. In dat kader hebben de FOD's de keuze tussen een traditionele inrichting of een inrichting "New Ways of Working" (NWOW). Daarnaast dringt de minister van Justitie erop aan dat de Staatsveiligheid meerdere verdiepingen van de North Gate mag innemen. De FOD Economie is niet gekant tegen een constructieve oplossing, maar wel op voorwaarde dat die goed doordacht is en gepaard gaat met een verbetering van onze huisvesting.

In dat verband stelden de stafdiensten een "behoeftenprogramma" op volgens het door de Regie der Gebouwen vastgestelde schema. Het Directiecomité koos vervolgens voor de NWOW-optie, maar dan aangepast aan de specifieke kenmerken van de FOD Economie, en noemde ze daarom "EWOW" (Economy Ways of Working).

Nadat de heer Lenaerts het bij de uitnodiging gevoegde behoeftenprogramma heeft doorgenomen en toegelicht, wijst de voorzitter erop dat dat slechts de eerste stap in het proces is. Zodra het advies van de inspecteur van Financiën over dat programma is geformuleerd, zal met de Regie der Gebouwen worden onderhandeld om haar instemming te verkrijgen. Vervolgens zullen er verschillende stappen van het huisvestingsplan worden gerealiseerd, telkens met validatie door het Directiecomité en vakbondsoverleg. Het hele proces zal veel tijd in beslag nemen en de timing zal met name afhangen van de druk van de Staatsveiligheid.

De heer De Vos wijst erop dat een EWOW-huisvesting een ernstig gezondheidsrisico vormt door een mogelijke brede overdracht van het COVID-19-virus. De voorzitter is zich hiervan bewust. Het

behoeftenprogramma werd uitgevoerd op basis van de normen van de Regie der Gebouwen van 2018. Het is aan de Regie zelf om het initiatief te nemen en die normen aan te passen op basis van de ervaring met de gezondheidscrisis. Volgens de heer De Vos is de voorzitter verantwoordelijk voor het welzijn van zijn medewerkers en is het dus aan hem om de Regie te bevragen.

Mevrouw Vervenne zegt dat het netwerk van P&O-directeuren verschillende werkgroepen heeft opgericht om na te denken over de gevolgen van de gezondheidscrisis voor de organisatie van het werk (werkplekken, telewerken, enz.), maar dat de werkzaamheden nog in de kinderschoenen staan.

De heer Dekoster wijst erop dat het ACOD voorstander is van een klassieke inrichting. Landschapskantoren zijn nadelig voor de gezondheid en de concentratie. Ook is dit misschien niet het juiste moment om zulke belangrijke beslissingen te nemen. Het zou beter zijn om het verloop van de gezondheidscrisis en misschien de ontwikkeling van een vaccin tegen COVID-19 af te wachten.

Bovendien kost het veralgemeende telewerken, dat nu al maanden aan de gang is, de medewerkers veel meer dan de 20 € internetvergoeding. Het is dus tijd om na te denken over een betere compensatie voor telewerkers. Mevrouw Vervenne antwoordt dat een van de werkgroepen van het netwerk van P&O-directeuren zich bezighoudt met de kwestie telewerk (vergoeding, thuisapparatuur, enz.). De heer Forster voegt eraan toe dat de FOD Economie de telewerkers zal voorzien van een tweede scherm, headsets en misschien een tweede toetsenbord. De heer Dekoster juicht die comfortverbetering toe, maar dat vermindert geenszins de kosten voor de telewerkers. De heer De Vos wijst erop dat de minister van Ambtenarenzaken tijdens Comité B op 29 juli jl. aangaf dat een initiatief over dat onderwerp wordt doorverwezen naar de volgende regering.

De heer Dekoster dringt er ook op aan dat EWO het onderhoud van de lokalen met specifieke apparatuur, zoals het laboratorium van E6, niet mag verhinderen. De voorzitter antwoordt dat in deel 5 van het behoeftenprogramma, waarin sprake is van ongewijzigde kantoren, specifiek de laboratoria worden genoemd.

De voorzitter is van mening dat een eventuele verhoging van de telewerkvergoeding gecompenseerd moet worden door een kostenverlaging voor de gebouwen. Daarnaast is de beoogde EWO op geen enkele wijze vergelijkbaar met de grote landschapskantoren uit het verleden, zoals in de FOD Financiën het geval was. De keuze voor EWO zal professionele en veilige faciliteiten inhouden dankzij het budget dat we ervoor krijgen. Als we bij een conventioneel systeem blijven, zullen we nog dichter op elkaar zitten dan nu, en zullen we geen budget krijgen. De North Gate is verouderd en moet absoluut worden gerenoveerd.

De heer Dekoster antwoordt dat zelfs een systeem van kleinere landschapskantoren de concentratie verstoort. De voorzitter antwoordt dat de FOD alles in het werk wil stellen om de kantoren aangenaam te maken, inclusief de akoestiek, met name met de hulp van interieurarchitecten.

De heer Brasseur herinnert aan de eisen van het ACV-Openbare diensten zoals hij die in zijn mail van 29 juli 2020 had geformuleerd:

- naleving van de bepalingen van de Codex over het welzijn op het werk (basisvereisten voor de werkplek);
- advies van de IDPBW over elk herinrichtingsproject en de betrokkenheid van EMPREVA;

- verplichting voor de Regie der Gebouwen om bij de vaststelling van haar normen de Codex over het welzijn op het werk en de Europese minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid op het werk na te leven, alsook een menselijke toepassing van de bezettingsnormen door de FOD;
- naleving van de aanbevelingen van de Nationale Veiligheidsraad in zijn gids die bedoeld is om de federale organisaties te helpen zich voor te bereiden op de terugkeer naar de werkplek;
- organisatie van fysieke vakbondsoverlegvergaderingen, met de mogelijkheid om er deskundigen bij te betrekken.

Wat dat laatste punt betreft, antwoordt de voorzitter dat alles afhangt van de gezondheidssituatie. Vergaderingen via skype kunnen lastig zijn, maar hebben ook voordelen (stiptheid, snelheid, tijdsbesparing). De heer Delfosse betreurt het dat de camera's niet zijn geactiveerd, waardoor de deelnemers elkaar niet kunnen zien. De heer Forster antwoordt dat dergelijke activering de transmissie van de golven vertraagt en daardoor de communicatie tussen de deelnemers verstoort.

De voorzitter preciseert dat de normen van de Regie der Gebouwen de regels respecteren, ook de Europese, die trouwens minder gunstig zijn dan de Belgische regels. Het spreekt voor zich dat de IDPBW zijn advies zal geven zodra er concrete plannen zijn uitgewerkt, maar zover zijn we nog niet. Hetzelfde geldt voor het overleg met de vakbonden. De heer Hulin voegt eraan toe dat de IDPBW al betrokken is bij de werkzaamheden, evenals EMPREVA voor de medische en ergonomische aspecten. Alle actoren proberen samen met de Regie der Gebouwen het zo goed mogelijk te doen, met inachtneming van de regelgeving.

De heer De Vos wijst erop dat het VSOA de eisen van het ACV Openbare diensten steunt, met uitzondering van de eis die betrekking heeft op fysieke bijeenkomsten.

Tot slot zegt de voorzitter dat er over dat punt nog verschillende overlegvergaderingen (fysiek, via skype of gemengd) zullen worden georganiseerd.

3. Varia

Gezondheids crisis COVID-19: De heer De Vos vraagt hoe de FOD wil anticiperen op de beslissing van de Nationale Veiligheidsraad om de inwerkingtreding van fase 5 uit te stellen. De voorzitter antwoordt dat de FOD Economie zich momenteel in fase 2 van zijn terugkeerplan bevindt (op de werkplek noodzakelijk personeel + vrijwilligers). Het Directiecomité was van plan om op 1 september 2020 over te gaan naar fase 3 (iedereen behalve het personeel van de risicogroep). Gezien de beslissing van de NVR in de tussentijd en het feit dat de NVR telewerken sterk aanbeveelt, zal de FOD in fase 2 blijven. Hij zal niet terugkeren naar fase 1 (alleen essentieel personeel) omdat veel medewerkers af en toe terug willen keren naar kantoor. Mevrouw De Pauw zegt dat er deze middag een eco-news hierover wordt gepubliceerd.

De heer De Vos vindt het op dit moment niet raadzaam om zich naar Brussel te verplaatsen, gezien de verontrustende evolutie van de besmettingscijfers. De voorzitter geeft aan dat op dit moment alleen de inwoners van de provincie Antwerpen zich niet mogen verplaatsen, tenzij dat noodzakelijk is. Hij vindt dat we niet te pessimistisch moeten zijn, want België is beter voorbereid dan afgelopen maart, ook in de ziekenhuizen.

Telewerkvergoeding: De heren De Vos en Baudhuin herinneren aan de vraag van het VSOA op het TOC van 12 juni 2020, namelijk om het arbeidsreglement in overeenstemming te brengen met de huidige regelgeving inzake de telewerkvergoeding. Bijlage 21 van het arbeidsreglement bepaalt immers het volgende: "In geval van staking wordt geen vergoeding uitbetaald aan medewerkers die enkel die dag van de maand hebben getelewerkt." Artikel 96 van het koninklijk besluit van 13 juli 2017 betreffende de toelagen en vergoedingen voorziet echter niet in een uitzondering op het recht op een telewerkvergoeding. Die interpretatie werd bevestigd door het kabinet van de minister van Ambtenarenzaken tijdens een Comité B. De heer Delfosse bevestigt dat er in Comité B werd gezegd dat de vergoeding aan elke telewerker, zelfs aan een tijdelijke, moet worden betaald.

Mevrouw Vervenne antwoordt dat het arbeidsreglement momenteel wordt versoepeld wat telewerk betreft. Bovendien heeft de uitzondering in geval van staking de facto geen gevolgen voor de betaling van de vergoeding, aangezien momenteel bijna alle medewerkers minstens een halve dag per maand telewerken.

De heer Baudhuin dringt er niettemin op aan dat die uitzondering in de tekst van het arbeidsreglement wordt geschrapt. De voorzitter vraagt S1 de kwestie vanuit juridisch oogpunt te controleren.

COVID-19 en Cel Welzijn: De heer Brasseur vraagt om feedback over de problemen die de medewerkers die contact opnemen met de permanentie van de Cel Welzijn wanneer zij zich niet goed voelen in het licht van de gezondheidscrisis, aan de orde stellen. Mevrouw Frix antwoordt dat de voornaamste bekommernis die wordt geuit de wens is om af en toe terug te kunnen keren naar de werkplek. Sinds het begin van fase 2 is dat probleem grotendeels opgelost. Daarom heeft de FOD, zoals de voorzitter eerder heeft verklaard, besloten om niet terug te keren naar fase 1.

Aangezien er geen andere punten meer worden aangekaart, sluit de voorzitter de vergadering en bedankt hij iedereen voor zijn/haar aanwezigheid. Hij stelt voor om het Tussenoverlegcomité in oktober 2020 opnieuw bijeen te roepen.

Claire DENIS
Adviseur-generaal
Secretaris

Regis MASSANT
Voorzitter a.i. van het Directiecomité
Voorzitter a.i. van het Tussenoverlegcomité